

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-572/20-L

Název	Základní škola, Liberec, Česká 354, příspěvková organizace
Sídlo	Česká 354, 463 12 Liberec 25
E-mail	vozkova@zs-vesec.cz
IČ	64040364
Identifikátor	600080170
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Štěpánka Vozková
Zřizovatel	Statutární město Liberec
Místo inspekční činnosti	Česká 354, 463 12 Liberec 25
Termín inspekční činnosti	6. - 8. 10. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich soulad s právními předpisy, případně s příslušným rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Liberec, Česká 354, příspěvková organizace (dále škola) je plně organizovanou školou. Vykonává činnost základní školy s nejvyšším povoleným počtem 608 žáků, školní družiny s nejvyšším povoleným počtem 210 žáků a školní jídelny.

V době inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 606 žáků v 25 třídách, z toho 2 žáci plní povinnou školní docházku v zahraničí. Sedm oddělení školní družiny bylo plně obsazeno.

Škola aktuálně eviduje 87 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Individuální vzdělávací plány vytváří dle doporučení odborných pracovišť pro 55 žáků. Škola eviduje 11 žáků s odlišným mateřským jazykem a 10 žáků nadaných.

Bližší informace jsou k dispozici na webových stránkách.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy, druhým rokem ve funkci, nastavuje postupnou účelnou analýzu a vyhodnocování stavu vzdělávání ve škole reálné cíle. Do optimálního plnění koncepce a stanovování dílčích cílů je zapotřebí, aby ředitelka část svých kompetencí (např. v oblasti výchovného poradenství pro 2. stupeň) delegovala na další pedagogické pracovníky. Reálné záměry vycházející z její koncepce jsou provázeny obměnou pedagogického sboru a vyhledáváním vhodných kandidátů na stěžejní pozice širšího vedení.

Na pedagogickém vedení školy se kromě ředitelky a jejích zástupkyň podílejí i vedoucí vychovatelka zájmového vzdělávání, předsedové předmětových komisí a zástupci poradenského pracoviště, nově i specialista školy pro mezistupňové přechody dětí ve vzdělávání. Ředitelce se daří zajišťovat kvalitní personální podmínky, na výchovně vzdělávacím procesu se podílí 38 pedagogických pracovníků. Péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pomáhá zajišťovat 18 asistentů pedagoga. Vedení školy vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogů. Větší pozornost je třeba věnovat zejména vzdělávání v oblasti využívání efektivních vzdělávacích metod a podpory motivace žáků. Ředitelka se ve svém dalším vzdělávání soustředila na témata spojená s legislativou a řízením školy. V rámci pedagogických rad jsou vhodně projednávány organizační a provozní záležitosti školy, výchovně vzdělávací výsledky žáků i přenos poznatků z dalšího vzdělávání. Nově zřízené webové stránky školy efektivně doplnily účinný a plně funkční vnitřní a vnější informační systém, který je postupně doplňován. Cíleně došlo k posílení aktivního síťového prvku pro snadnější on-line výuku při případném distančním vzdělávání. V rámci systematické kontrolní i hodnotící činnosti vedení školy preferuje hospitační činnost u nových a začínajících učitelů. Naproti tomu u dlouhodobě působících pedagogů pravidelná zpětná vazba o kvalitě jejich práce chybí.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“) je jasně a systematicky členěný a obsahově srozumitelný. Škola se zaměřuje na výuku cizích jazyků a informatiky. Výuka anglického jazyka začíná ve 2. ročníku. Od třetího ročníku škola nabízí vedle běžné i rozšířenou výuku cizích jazyků s vyšší hodinovou dotací.

Školní družina (dále „ŠD“) tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Školní vzdělávací program ŠD cíleně navazuje na ŠVP ZV a nabízí vhodné aktivity, které podporují naplňování vzdělávacích cílů. ŠD nemá vlastní prostory, svou činnost vykonává v různě odlehlých prostorách základní školy včetně chodeb, což nevytváří optimální podmínky pro zájmové vzdělávání a předávání žáků zákonným zástupcům v odpoledních hodinách. Účelně je využívána tělocvična, školní jídelna, školní hřiště a zahrada s herními prvky.

Škola disponuje standardním materiálním vybavením a učebními pomůckami. Na některých školních potřebách (např. pracovní sešity, některé výtvarné potřeby) se finančně podílejí zákonní zástupci případně Klub rodičů a přátel školy. Škola nepromítá platbu drobných výdajů od zákonných zástupců žáků např. návštěvy divadla, kina, exkurzí v ostatních zdrojích. Ke zkvalitňování podmínek vzdělávání přispívá i podpora od zřizovatele.

Škola dodržuje právní předpisy vztahující se k bezpečnosti a ochraně zdraví. Má sice zpracována rizika v této oblasti, avšak některá aktuální rizika neidentifikovala, případně dostatečně nezohlednila některé již zmíněné podmínky a prostředí školy a ne vždy přijala vhodná opatření. Pedagogové jsou s riziky seznamováni, je však nutné, aby získané poznatky aplikovali do výchovně vzdělávacího procesu. Prostorové podmínky a uspořádání žákovských lavic v učebnách výpočetní techniky neumožňují efektivní kontakt s vyučujícím. Během přestávek mají žáci možnost aktivního pohybového vyžití na čerstvém vzduchu v atriu a školní zahradě, k jejich odpočinku pak slouží relaxační a odpočinkové koutky (především na prvním stupni), což je z hlediska psychohygieny optimální. V oblasti školního stravování je poskytována pestrá strava s dostatkem ovoce a zeleniny, škola se snaží podporovat zdravý životní styl.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným rysem hospitovaných hodin byla přátelská atmosféra svědčící o vzájemném respektu a důvěře. Vyučovací hodiny byly zpravidla obsahově dobře připraveny. Je však zapotřebí zaměřit se na vhodnou strukturu vyučovací hodiny a s tím související rozmanitost činností a širší využívání různých metod a forem práce. Sledovaná výuka byla zaměřena zejména na upevňování, procvičování a fixaci znalostí a dovedností žáků, kteří se v uplynulém pololetí vzdělávali z převážné části distanční formou. V průběhu sledovaných hodin učitelé ne vždy cíleně pozitivně a povzbudivě hodnotili výkony žáků, ale okamžitou zpětnou vazbu především v řízených rozhovorech poskytovali. Zřejmá byla funkční vzájemná kooperace s jasně vymezenými kompetencemi asistentů pedagoga s vyučujícími.

Ve sledovaných hodinách na prvním stupni učitelé vzdělávacím obsahem i vyučovacími metodami respektovali možnosti, schopnosti a potřeby žáků, ale i individuální odlišnosti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Na daném stupni je více tříd s vyšším počtem žáků se SVP, kteří často nerespektovali pokyny a v ojedinělých případech jsou hůře zvladatelní. Učitelé v hodinách vedli žáky k logickému myšlení, vhodnému vyjadřování, poskytovali jim v případě potřeby radu a pomoc. Využívaný podpůrný materiál přispíval ke zvýšenému zájmu o danou problematiku. Žáci byli směřováni k samostatnému mluvenému projevu, k odůvodňování, k utváření vlastního názoru a úsudku. Častým jevem bylo praktické využití učiva v reálném životě. Ojediněle probíhalo střídání aktivit a využití pochvaly.

Ve sledovaných hodinách na druhém stupni učitelé jen ojediněle využívali širší škálu efektivních vzdělávacích forem a metod účinně podporujících vnitřní motivaci žáků k učení. Převažovala (v některých případech až jednotvárná) frontální výuka doplněná řízeným rozhovorem, případně samostatnou prací bez potřebné vizualizace. V důsledku toho byli někteří žáci pasivní a neprojevovali zájem o probírané učivo. Žáci plnili stejné úkoly, účelná diferenciacce učiva nebyla téměř zaznamenána a to ani u žáků se SVP. Některým pedagogům chyběly potřebné informace o těchto žácích. Převážná část hodin nebyla na závěr učiteli účelně zhodnocena, chybělo shrnutí probíraného učiva a zhodnocení práce žáků. Většinou neposkytovali žákům prostor pro vzájemné či vlastní hodnocení práce v hodině, společně

se žáky nevyhodnocovali dosažení stanoveného cíle. Při výuce využívali žáci běžné pomůcky, pokud byla didaktická technika využita, tak s výjimkou anglického jazyka pouze k prezentaci. Využití spisovného jazyka ve vyjadřování žáků i učitelů nebylo vždy samozřejmostí.

V rámci jazykového vzdělávání byl kladen důraz na komunikaci, která probíhala převážně v cizím jazyce, vyučující využívali vhodné metodické postupy, rozmanité metody a formy práce s převahou činnostního charakteru a snažili se žáky aktivizovat k souvislejší samostatné komunikaci. Výuka byla vhodně doplňována pracovními listy a žáci byli vedeni k vyvozování úsudku. Důraz byl kladen na práci s textem a jeho následný literární či jazykový rozbor s přesahem do mezipředmětových vztahů, včetně vyhledávání klíčových informací nezbytných k jeho porozumění. Výrazně se projevila schopnost ovládat interaktivní techniku některými vyučujícími v anglickém jazyce.

Hospitovaná výuka ve školní družině probíhala v přátelské atmosféře. Přínosné byly praktické činnosti realizované pod dohledem odborníků z praxe. Výtvarné činnosti rozvíjely fantazii, tvořivost a individuální estetické cítění žáků. Nedílnou součástí byly i spontánní pohybové aktivity s radostným prožitkem. Prostřednictvím různorodých činností nabízených ve školní družině jsou žáci vychováni k smysluplnému využití volného času. Vychovatelky umožňovaly žákům dostatečný prostor pro spontánní činnosti a odpočinek.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro sledování, analýzu a vyhodnocení výsledků poskytovaného vzdělávání škola účelně využívá kromě běžných evaluačních nástrojů (testy, písemné práce, ústní zkoušení, aktivitu v hodinách) analýzu žákovských prací a školní srovnávací testy, včetně externího testování. S výsledky dále efektivně pracuje, jednak na úrovni oborových předmětových komisí, tak i na úrovni širšího vedení školy, a přijímá opatření k dalšímu zlepšování výsledků v profilových předmětech. Ve vyučovacích hodinách je zapotřebí podpořit pozornost žáků a zvýšit jejich aktivitu. Pravidelné doučování a individuální konzultace příznivě pomáhají snižovat riziko školní neúspěšnosti žáků.

Kariérové poradenství poskytuje žákům podporu při volbě dalšího vzdělávání. Školské poradenské pracoviště, na kterém se spolupodílí šest pedagogických pracovníků majících různé kompetence, tvoří celistvý systém. Podrobnější informace o jeho činnosti na školních webových stránkách by přispěly k efektivnější komunikaci se zákonnými zástupci žáků. Škola cíleně a účelně spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními a dalšími organizacemi. Žákům se SVP a s rizikem neúspěchu zajišťují přímou podporu taktéž učitelé spolu s asistenty pedagoga, pro které by bylo vhodné zavést jednotné metodické vedení za účelem sjednocení postupů ve vyučovacím procesu. Zároveň je třeba zvýšit průběžnou informovanost pedagogů o jednotlivých žácích se SVP.

Školní preventivní program je funkční, nabízí cílené a vhodné aktivity a témata, která odpovídají věku žáků, jejich potřebám a zájmům. Pozitivem je vysoká míra naplňování nabízených školních kroužků. Škola průběžně odhaluje vážnější přestupky proti školnímu řádu již v jeho počátcích, kdy je zásah výchovné komise neúčinnější. Mezi nejčastější problémy, které řeší školní preventivní tým, patří neomluvená absence, skryté záškoláctví a agresivní chování. Včasnou intervencí úspěšně snižuje počet neomluvené absence. Počet žáků se sníženými známkami z chování je nízký.

Škola aktivně podporuje účast žáků v řadě soutěží. Úspěšní jsou v okresních kolech olympiád v matematice, anglickém jazyce či řadě sportovních soutěží. Mezi nejvýznamnější úspěchy žáků školy patří 4. místo v krajském kole matematické soutěže Pangea.

K naplňování školních vzdělávacích programů a realizaci koncepčních záměrů přispívá koordinovaná spolupráce s mnoha partnery, které škola vyhledává. Funkční jsou navázaná partnerství s místními školami, Technickou univerzitou Liberec, Univerzitou Karlovou, řadou kulturních a sportovních institucí. Výsledkem spolupráce jsou i besedy a další aktivity, které jsou součástí preventivního programu školy.

Zintenzivnění komunikace se zákonnými zástupci je jedním z cílů školy. Škola je aktivně zapojena do preventivního programu „Bezpečné klima ve školách v Libereckém kraji“ i do projektu „Férové školy v Liberci“ zaměřeného na inkluzi. K příznivým výsledkům vzdělávání napomáhá pestrá nabídka pravidelných volnočasových aktivit a kroužků. Zájmové útvary (např. veselá věda, kreativní svět, Brick by Brick – Velký inženýr), které jsou hojně navštěvovány především žáky 1. stupně a přispívají ke smysluplnému využívání volného času a rozvoji nadání žáků. Významné postavení v činnosti školy zaujímá školní parlament, který aktivně ovlivňuje dění ve škole. Zástupci žáků působící ve školním parlamentu od 4. ročníku předávají podněty, nápady či připomínky k činnosti školy. Vznikají tak např. návrhy různých akcí či projektů.

Závěry

Vývoj školy

Od poslední inspekční činnosti došlo ke změně ve vedení školy na postu ředitelky školy.

Od letošního školního roku je zavedena elektronická žákovská knížka.

Silné stránky

Přátelské klima založené na srozumitelné každodenní komunikaci všech aktérů vzdělávacího procesu.

Škola se aktivně zapojuje do společenských činností ve městě, což přispívá k rozvoji sociálních a občanských kompetencí žáků.

Nadstandardní podmínky pro relaxační pohybové aktivity žáků.

Kvalitní internetové připojení pro realizaci on-line výuky při distančním vzdělávání.

Promyšlený systém preventivních aktivit a důsledné řešení problémových situací snižuje projevy rizikového chování žáků.

Bohatá nabídka zájmových aktivit pro využití volného času.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Prostor ke zlepšení se nabízí v efektivnějším rozdělení kompetencí ředitelky školy a odpovědnosti v rámci širšího vedení školy.

Nedůsledná identifikace rizik v oblasti BOZ žáků při činnostech a volnočasových aktivitách na školním pozemku - zahradě školy.

Převažující frontální výuky na druhém stupni základní školy bez efektivních metod práce, chybějící diferenciaci učiva a nízká podpora aktivního zapojení žáků do procesu vzdělávání.

Nízká četnost sebehodnocení a vrstevnického hodnocení v jednotlivých vyučovacích hodinách.

Nejednotné umístění jednotlivých oddělení školní družiny v různých částech školy, složitost s předáváním žáků školní družiny v odpoledních hodinách.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Důsledně uplatňovat aktivizující metody a formy práce se žáky, výuku diferencovat podle individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivců.

V závěru hodin ověřovat naplnění stanovených vzdělávacích cílů, pravidelně poskytovat žákům účelnou zpětnou vazbu o dosahování pokroku a vést je k hodnoticím dovednostem.

Zavést jednotné metodické vedení asistentů pedagoga.

Věnovat větší pozornost informovanosti pedagogického sboru o žácích se SVP a jejich potřeb.

Poskytovat žákům zpětnou vazbu zařazováním sebehodnocení a vrstevnického hodnocení.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina z 11. 9. 2000, s účinností od 1. 10. 2020
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky Základní školy, Liberec, Česká 354, příspěvkové organizace ze dne 22. 5. 2019, s účinností od 1. 8. 2019
3. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, čj. CES/0776/2020 ze dne 28. 8. 2020
4. Organizační řád – směrnice – Kontrolní a hospitační činnost, CES/1068/2020, platný od 9. 9. 2020
5. Organizace vzdělávání, práce se vzdělávacím obsahem ve školním roce 2020/2021, nedatován
6. Organizační řád školy, čj. CES/0117/2020, účinná od 1. 8. 2020
7. Plán práce pro školní rok 2020/2021, čj. CES/1086/2020, účinný od 1. 9. 2019
8. Zápisy hospitací ve školním roce 2019/2020 a 2020/2021
9. Výroční zpráva, školní rok 2019/2020 ze dne 30. 9. 2020
10. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (vzorek)
11. Individuální vzdělávací plány (vzorek)
12. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Učíme se, abychom se domluvili a v životě neztratili“, čj. CES/0459/2016 s Dodatky č. 1 a 2 platnými od 1. 8. 2019/2020
13. Školní řád čj. CES/00771/2020 včetně Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, účinné od 1. 9. 2020
14. Zápisy třídních schůzek ze dne 10. 9. 2020 (vzorek)
15. Přehled výchovně vzdělávací práce ŠD, školní rok 2019/2020
16. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání, čj. CES/1085/2020
17. Vnitřní řád ŠD platný od 1. 9. 2020
18. Závazná přihláška do ŠD pro školní rok 2020/2021 - vzorek
19. Personální dokumentace vybraných pedagogických pracovníků
20. Souhrnná dokumentace k hodnocení bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
21. Souhrnná dokumentace k hodnocení finančních podmínek školy
22. Doklady ke školnímu stravování
23. Webové stránky školy na adrese: www.zs-vesec.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Lenka Dlabolová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Dlabolová Lenka, v. r.

Mgr. Věra Hessová, školní inspektorka

Mgr. Věra Hessová, v. r.

Mgr. Pavla Křepelková, školní inspektorka

Mgr. Pavla Křepelková, v. r.

Bc. Andrea Trejtnarová, kontrolní pracovnice

Bc. Andrea Trejtnarová, v. r.

Liberec 25. října 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Štěpánka Vozková
ředitelka školy

Mgr. Štěpánka Vozková, v. r.

Liberec 9. listopadu 2020